



**Orientering fra debatmøde om brændeovne –  
hvad er problemet og hvad kan vi gøre  
- set i et lokalt perspektiv?**



Torsdag den 13. december 2018 blev der debatteret luftforurening, brændeovne, udfordringer og muligheder på Christianshavns Bibliotek. Et længere uddrag fra debatmødet har været vist på Kanal København og kan ses på Miljøpunktets hjemmeside;

<http://christianshavnskvarter.dk/2018/12/roeggener-fra-braendeovne/>

### **Baggrund**

Der er i denne tid stort fokus på klima og forurening, herunder CO<sub>2</sub> og luftforurening fra biler. Lige så vigtig er debatten om forurening fra brændeovne i byen. Må man fortsat bruge brændeovn som varmforsyning, skal der være brændeovne i nybyggeri, hvad med retten til hygge eller retten til ren luft? Spørgsmålene er mange. Et er sikkert - skal vi nå en reduktion af CO<sub>2</sub> inden 2025, og en forbedring af luftkvaliteten i København, er der brug for mere oplysning, debat og flere bæredygtige tiltag. Ikke alle borgere har viden om udfordringer og blik for mere miljøvenlige muligheder. Miljøpunkt Indre By & Christianshavn havde derfor indbudt til debat om brændeovne og luftforurening sammen med lokale borgere, eksperter og andre interesserede.. Debatmødet er en indsats i årsplanen for det lokale miljøarbejde og herigennem støttet af Christianshavns Lokaludvalg og blev endvidere støttet af Miljøstyrelsen.

### **Debatmødet**

Der var en fin debat på mødet og gode diskussioner. Der var i alt tilmeldt 47 til mødet, men der var enkelte, som ikke nåede frem. Ekspertene i panelet var dels for brændeovne, dels imod, men tonen var på alle måder god. Især debatpanelet var hver især med til at konkretisere og perspektivere temaet om luftforurening og brændeovne i byen. Med mere og bedre oplysning kan vi hjælpe borgere og os selv med at blive klogere på løsninger, som kan forebygge forurening.



Miljøpunktet arbejder videre med at formidle både udfordringer og muligheder for at forebygge luftforurening, om det er gennem luftrensning, vejledning om korrekt fyring eller andre alternativer til ”hygge”.

Vi samarbejder med andre organisationer, som beskæftiger sig inden for området, herunder Det Økologiske Råd og Kåre Press, som også deltog på mødet med et indledende oplæg om den seneste viden omkring luftforureningen i byen og fra brændeovne. Dette var støtte af Miljøstyrelsen.

Knud Josefsen, Christianshavn, stod for at filme debattmødet og har efterfølgende lavet en lille film, der blev vist på Kanal København fredag og søndag inden jul:

[https://kanalhovedstaden.dk/program/6793/gener\\_fra\\_br%C3%A6ndeovne/](https://kanalhovedstaden.dk/program/6793/gener_fra_br%C3%A6ndeovne/)

Der blev også taget billeder på mødet som Miljøpunktet har delt med panelet af eksperter.

#### Anbefalinger

Miljøpunktet anbefaler, at lokaludvalget overvejer at gentage et lignende debattmøde, i takt med udviklingen af renere teknologiske løsninger, nye regelgrundlag og nye vejledninger. Det anbefales endvidere at lokaludvalget overvejer at holde et sådan eventuelt nyt møde i samarbejde med de to lokaludvalg på Amager. Deres to bydele har langt flere brændeovne end Christianshavn, og kort fra Miljøstyrelsen peger på, at forurening herfra breder sig til Christiania. Der er 234 brændeovne på Christianshavn, samt omkring 100 på Christiania.

Af Marianne Spang Bech

Centerleder

[Marianne.spang@a21.dk](mailto:Marianne.spang@a21.dk)

M 2911 0030

Links til film og lettere tilretning af notatet er foretaget den 28. december 2018.

Bilag 1 indeholder kort program for debattmødet og en oversigt over deltagere i panelet.



## Bilag 1: Program

1. Kort velkomst: Miljøpunkt Indre By & Christianshavn, centerleder Marianne Spang Bech byder velkommen og fortæller kort om programmet for debatmødet.
2. Præsentation af ordstyrer: Tidligere direktør fra Det Økologiske Råd, DØR, Christian Ege Jørgensen.
3. Kort oplæg af Kåre Press, Det Økologiske Råd, om seneste viden om luftforurening og kilder.
4. Pitch fra hver deltager i paneldebatten (3-5 min): Herefter debat ift. tre spørgsmål fra Miljøpunkt Indre By & Christianshavn. Ordstyrer Chr. Ege Jørgensen, DØR.

Kort pause. 10 min pause, med let forplejning.

5. Debat med spørgsmål fra salen, på sedler. (Inden den åbne paneldebat indsamles spørgsmål fra deltagerne).
6. Kort opsamling og afrunding af debatmødet.

### Debatpanelet:

Forsyning: Gaschef Morten Stanley fra HOFOR

Brændeovne/skorstensfejer: Skorstensfejermester i Københavns Kommune Henrik B. Jensen, også formand for Skorstensfejerlaugets Miljøudvalg

Repr. for luftrensning gennem filter: Tonny Sander Holm, ingeniør, direktør og opfinder, Proces Sander ApS.

Hyggeperspektivet/alternativer til brændeovn: Lasse Andkjær Nielsen, gas og vand/damp baserede ”brændeovne”, forurener det, bruger det energi?

Repr. fra Christiania, Byggegruppen, Allan Lausten, om arbejdet med omstilling af varmforsyningen på Christiania.

LOB - Landsforeningen til Oplysning om Brænderøgsforurening, formand Kjeld Secher

Kontakt og tidsstyrer: Marianne Spang Bech, centerleder, [Marianne.spang@a21.dk](mailto:Marianne.spang@a21.dk). M: 29 11 00 30.